

Til
Justisminister Anders Anundsen
Justisdepartementet

Flere mindre redaksjoner meldte i 2015 om problemer med at nøkkelmedarbeidere ble utkalt til Sivilforsvarstjeneste, samtidig som det var særlig behov nettopp for disse medarbeiderne på grunn av lokale kriser. Det skjedde for eksempel ved ekstremvær, med storm og flom, som flere ganger rammet store deler av Vestlandet hardt. Redaktørene i mediehus som Fjordenes Tidende og Firdaposten tok problemet opp med det lokale Sivilforsvaret, men uten å få særlig gehør. Antydninger om at man kunne vurdere konkrete unntak når det eventuelt oppsto særlig stor belastning på enkelte redaksjoner var til liten hjelp, når innkallinger skjer med kort varsel. Fritak er da heller ikke oppnådd.

Norsk Redaktørforening sendte i løpet av høsten 2015 to henvendelser om saken til Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) i Tønsberg¹, men tross purring kom ikke noe svar.

I Stortinget ble det reist et spørsmål om saken fra representanten Sveinung Rotevatn², som ble besvart skriftlig av justisminister Anders Anundsen 12. oktober 2015. Svaret viste til at i henhold til gjeldende forskrift «kan sivilforsvarspliktig personell etter søknad fritas for tjeneste i Sivilforsvaret når de innehar stilling eller utfører funksjon i offentlig eller privat virksomhet av viktighet for totalforsvaret.» Justisministeren uttrykte imidlertid skepsis til at journalister kan gis fritak, men viste også til pågående revisjonsarbeid med Sivilbeskyttelsesloven av 2010, og til forskrift 24-05-1985 nr 1002.

Den aktuelle bestemmelsen i forskriften er § 3, som lyder slik:

Sivilforsvarspliktig personell kan etter søknad, fritas for tjeneste i Sivilforsvaret når de innehar stilling eller utfører funksjon i offentlig eller privat virksomhet av viktighet for totalforsvaret.

Ved avgjørelse av søknad etter første ledd skal det legges vekt på om virksomheten er forutsatt opprettholdt eller aktivisert under beredskap og krig, om myndighetenes forslag til beredskapstiltak eller pålegg om slike tiltak er fulgt opp, og om plan for disponering av arbeidskraft er utarbeidet.

Forskriftens § 5 fastsetter at søknader om fritak etter § 3 skal «sendes av den tjenestepliktiges arbeidsgiver til fylkesarbeidskontoret i det fylke der den tjenestepliktige har sitt arbeidssted», som skal sende søknaden videre til rulleførende sivilforsvarskrets for behandling og vedtak.

Da redaktøren i Fjordenes Tidende våren 2015 sendte søknad om fritak på vegne av to medarbeidere fikk han til svar at det var den tjenestepliktige selv som måtte søke personlig om fritak – og noe fritak ble ikke innvilget.

På nyåret 2016 oppsto nye problemer i avisredaksjonene på Vestlandet i forbindelse med ekstremværet «Tor», ved at redaksjonsmedarbeidere ble utkalt til sivilforsvarstjeneste samtidig som det var særlig behov for medarbeiderne til dekning av uværet. Det har ikke hjulpet på situasjonen at Sivilforsvarets folk har vist seg så fullstendig avvisende til lokalmedienes viktige

¹ Brev datert 24.9.2015 og 20.11.2015.

² Spørsmål nr 35 – 2015.

sivile, private funksjoner i samfunnet. Heller ikke at Sivilforsvaret sender ut og krever tilslutning til taushetsklæringer med underskrift på skjemaer, der det henvises til lovbestemt taushetsplikt som for lengst er opphevet.

Etter dette besluttet alle medieorganisasjonene i Norge i februar 2016 å samle seg om en felles henvendelse til myndighetene, med sterk anmodning om at disse problemene tas opp i forbindelse med revisjon av siviltjenesteloven og forskriften. Problemene er særlig følbare i en situasjon der mediene i løpet av få år er tvunget til store reduksjoner i bemanningen.

Våre organisasjoner minner om at lokalmediene er av stor betydning for samfunnets totale beredskap, både i fred og krig. Et godt eksempel i så måte er den tilbakemelding Fjordenes Tidende fikk tilsendt fra beredskapssjefen hos Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Haavard Stensvand, kort etter strabasene med uværet «Tor». Stensvand hadde fulgt avisens dekning av beredskapen i Vågsøy kommune, og skrev slik i en epost til ordfører og rådmann, og som redaktøren fikk kopi av:

Denne reportasjen i Fjordenes Tidende likte eg veldig godt. Den går rett i kjernen på det som er kommunal beredskap i praksis, og er som ei lærebok i førebuing og handtering av ein kritisk situasjon.

Her er nokre sitat frå reportasjen:

- Vi har planlagt så godt vi kan, siden vi fikk meldingene om at det skulle bli ekstremvær.
- Blant tiltakene hjemmesykepleien iverksatte var å kalle inn seinvaktene tidlig for å sikre at de kom seg på jobb.
- Vi ringte pårørende og brukere for å sjekke hvem som var helt alene.
- Vi kartla hvem som hadde muligheten til å få besøk av pårørende eller om pårørende kunne ta dem med hjem til seg.
- Vi kan også ta inn folk på omsorgssentrene eller på dagsenteret.
- Bemanningen ble styrket og ansatte ble lenger på jobb.
- Vi skrev også ut alle medisinlistene i tilfelle strømbrudd, sjekket lommelykter, at vi hadde nøkkel til elektriske dører og at det var bensin på bilene.
- Oppdrag som ikke var absolutt nødvendige ble kuttet.
- Om telenettet går ned, slutter trygghetsalarmene å virke. Da går vi gjennom listen med brukere av alarm og legger inn fysisk tilsyn.
- Om all kommunikasjon svikter, har vi mulighet til å låne radioer fra brannvesenet.
- Vi har nødetater og kriseledelse i ryggen om situasjonen eskalerer.
- En kan føle seg litt engstelig, men vi tenker på egen sikkerhet og er påpasselige.
- Da veien ut til Holvik ble stengt, ringte hun rundt til pasienter for å forklare hvorfor hun ikke kom og for å berolige. Da var det et par stykker som ble veldig engstelige, men heldigvis kunne naboer stikke innom og hjelpe til.
- I slike tilfeller holder hjemmesykepleien telefonkontakt, og om akutte situasjoner skulle oppstå, står nødetatene parat.
- Vi har både satt opp ringelister og hatt mye mer fysisk tilsyn enn vanlig for å passe på at alt går bra.

Dette er veldig imponerende. Dei som jobbar med dette har sikkert fått tilbakemelding om akkurat det. Dersom ikkje, bør dei få det fortast mogleg.

Haavard

Haavard Stensvand
Fylkesberedskapssjef
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Medienes rolle som formidler av informasjon i forbindelse med større og mindre kriser er stadig viktigere, og særlig etter digitaliseringen av mediene og dermed deres økende evne til å formidle mer informasjon og langt raskere enn før. De profesjonelle mediene kan informasjonsformidling, de har stort sett fortløpende beredskap og særlig lokalmediene har stor troverdighet. I totalberedskap – og i totalforsvar – er dette viktig for samfunnet. Dette har myndighetene, særlig etter 2. verdenskrig, visst å sette pris på, men det kan synes som dette er i ferd med å gå i glemmeboken.

Framvekst av informasjonsberedskap i Norge

Under 2. verdenskrig ble det etablert et omfattende norsk informasjonsapparat i Sverige, Storbritannia og USA. Det var imidlertid bygget ut under krigsforhold, for krigsforhold og for den okkupasjonssituasjon landet befant seg i. Apparatet ble derfor raskt avviklet etter frigjøringen i 1945.

Den første forsvarskommisjonen etter krigen, ledet av Trygve Bratteli, berørte i sin innstilling i 1949 spørsmålet om planlegging av en informasjonstjeneste, et «psykologisk forsvar». Delvis på dette grunnlag oppnevnte statsministeren vinteren 1950-51 et utvalg med det oppdrag å legge fram forslag til organisering av en statens informasjonstjeneste i krig, samt de nødvendige forberedende tiltak i den forbindelse (Solumsmoen-utvalget³).

Kort etter at dette utvalgets innstilling forelå i 1951, ble det opprettet et nytt utvalg med det mandat å utrede spørsmålet om vår psykologiske forsvarsberedskap (Diesen-utvalget⁴, opprettet ved kgl res 28.6.1952). Problemer som hadde med begge disse utvalgs arbeid ble berørt av enda en utredningsgruppe som skulle se på hvilke prinsipper som burde legges til grunn for organiseringen av en kontrolltjeneste i krig for post, telegraf, presse og kringkasting (Brunvand-utvalget⁵, opprettet ved kgl res 22.1.1954).

En særskilt arbeidsgruppe fikk i 1955 i oppdrag å foreslå konkrete tiltak på grunnlag av de omfattende materiale som kom ut av disse utredningene. Tilrådingene fra arbeidsgruppen førte fram til Kronprinsregentens resolusjon av 5. oktober 1956 om opprettelse av «Beredskapsnemnda for Statens Informasjonstjeneste i krig», som var det første navn som ble brukt. Den primære oppgaven for det nye statsorganet skulle i første rekke være å lage organisasjonsplan for den beredskap man mente ville være nødvendig for å sikre avisenes og kringkastingens virksomhet som informasjonsorganer under eventuelle krigshandlinger i landet, og for den samlede informasjonstjeneste i krig. Denne nemnda fikk statssekretær Olaf Solumsmoen ved Statsministerens kontor som sin første leder.

Etter diverse erfaringer gjennom øvelser, fant man det nødvendig i 1969 å ha en ny gjennomgåelse av regelverket. Et nytt utvalg ble nedsatt (Bye-utvalget⁶), som året etter førte fram til en ny kgl res av 18.12.1970. Ved siden av en del organisatoriske endringer, fikk

³ Oluf Solumsmoen, statssekretær ved Statsministerens kontor.

⁴ Einar Diesen, sjefredaktør i Aftenposten.

⁵ Olav Brunvand, sjefredaktør Arbeidernes Pressekontor.

⁶ Etter statssekretær Odd Bye, Statsministerens kontor.

virksomheten nytt navn; «Regjeringens pressetjeneste i krig» (RPK), og som skulle ledes av Den sentrale beredskapsnemnd for RPK. Nyhetssentralen ble opprettet som sentralt operativt organisasjonsledd, og informasjonsstaber hos fylkesmennene skulle utgjøre regionale enheter.

Instruks og retningslinjer ble senere endret 7. januar 1986, 16. september 1988 og ved kgl res av 1. juni 1989. Særlig ved de to siste anledningene ble det gjort betydelige endringer av den sentrale organisering, hovedsakelig for å tilpasse tjenesten til ny organisering av den sivile beredskapssektoren. For å gjøre det mulig for en statsminister å opprette beredskapsorganisasjon også under alvorlige sikkerhetspolitiske kriser i fredstid, ble betegnelsen endret til «Regjeringens presse- og informasjonstjeneste» (RPI). Tilpasningene førte også til opprettelsen av Regjeringens kriseinformasjonsenhet, «Kriseinfo» i 1989. «Kriseinfo» var en forsterkningsstyrke som skulle bistå sentralforvaltningen med informasjonshåndtering ved større kriser og hendelser i fredstid.

Ansvar for risiko- og kriseinformasjon ble fra 1. januar 2006 overført i prinsippet til hvert departement, men med særlig ansvar for Justis- og politidepartementet, blant annet ved en egen krisestøtteenhet (kgl res av 1. juli 2005). Opprettelsen av et sentralt Kriseråd og Justis- og politidepartementets samordningsrolle for beredskap og krisehåndtering er dessuten behandlet i kgl res av 30. juni 2012.

Nyhetsmedienes oppgaver i beredskapen

Som det fremgikk foran, var det «å trygge avisenes og kringkastingens virksomhet som informasjonsorganer under eventuelle krigshandlinger» en sentral oppgave for beredskapsplanleggingen umiddelbart etter 2. verdenskrig. I den forbindelse var det allerede i 1955 gitt egne regler for fritak og/eller utsettelse for vernepliktige i forbindelse med mobilisering. I 1957 forelå ikke særlige skriftlige regler for slikt fritak for tjeneste i Sivilforsvaret, men da slike ble etterlyst i et møte i Beredskapsnemnda 11. juli 1957 følgende ble opplyst:

«Sivilforsvarets sentralledelse har bedt Sivilforsvarsdistriktene og kretsene se med størst mulige velvilje på søknader fra avisene om fritaking for tjeneste som vil medføre lengre tids fravær fra den tjenestepliktiges vanlige virksomhet. Sentralledelsen antar at full fritaking for sivilforsvarstjeneste bare unntaksvis vil komme på tale.»

I løpet av 1970-årene kom det enkelte regler også for Sivilforsvarets område, og fra august 1972 gjaldt følgende:

C. For Sivilforsvaret:

«Bestemmelser om fritaking for tjenestegjøring i sivilforsvaret», fastsatt ved kgl res av 11. februar 1955 med senere supplement. Fritakingen gjelder så vel for tjenestegjøring i fred som for frammøte ved mobilisering. Det skjelnes her mellom dem som i kraft av sin stilling er fritatt for alle tjenestegjøring er fritatt for all tjenestegjøring unntatt egenbeskyttelse og dem som fritas for tjenestegjøring bare i avdelinger som skal innkasernes eller som medfører lengre tids fravær, - de førstnevnte er omhandlet i § 1 og de sistnevnte i § 2. Blant § 1-gruppen finnes ingen spesielle stillinger nevnt av interesse for Regjeringens pressetjeneste, men etter § 1 litra c har Justisdepartementet i brev av 16. august 1972 truffet bestemmelse om fritakelse for personell utpekt til Regjeringens pressetjeneste i krig.

- - -

Når det derimot gjelder sivilforsvarspliktig personell som innehar viktige stillinger i offentlig eller privat virksomhet og som ikke er nevnt særskilt i forbindelse med § 2, så skal søknad sendes av arbeidsgiver til fylkesarbeidskontoret, som sender til sivilforsvarskrets, som sender til sivilforsvarsdistrikt, som avgjør søknaden.

- - -

b. Personell ved dagsaviser som er nødvendig for å opprettholde utgivelse under beredskap/krig

Norsk dagspresse omfatter 159 aviser med meget varierende opplagstall. Eksempelvis har 54 aviser under 5 000 eksemplarer og bare 10 aviser har over 40 000 eksemplarer. Trykningsmetodene varierer også.

Det tas sikte på å opprettholde avisdriften under beredskap/krig.

Søknad om utsettelse med frammøte ved mobilisering i Forsvaret eller om fritakelse for HV-tjeneste i krig, eller for tjenestegjøring i Sivilforsvaret i fred og krig må sendes av vedkommende pressemanns arbeidsgiver til henholdsvis:

- Rulleførende enhet i Forsvaret (gruppe II B) eller fylkesarbeidskontoret (gruppe II C).
- Fylkesarbeidskontoret for gruppe II B i Heimevernet og for tjeneste i Sivilforsvarets inkaserneringsavdelinger.»

Pressesekretær John Hornslien ved Statsministerens kontor minnet i et foredrag på Forsvarets Høyskole 19. august 1978 om mediernes betydning, der han presiserte utgangspunktet slik:

«Planen er at alle aviser skal fortsette å komme ut mest mulig som nå i fredstid, og det er heller ikke forberedt innskrenkninger i andre deler av vår presse. Selvfølgelig skal også vår radio og vårt fjernsyn fortsette. Målsettingen er å ikke foreta seg noe som kan være til hinder for at våre massemedier skal fungere videre i krig som i fred.»

Hornslien orienterte om at nyhetsmediene skulle sikres medarbeidere til dette:

«.. vi erkjenner at informasjonsvirksomheten i krig kan møte problemer som er vanskelige å løse dersom vi ikke har drevet fullgod planlegging i fred. Ene og alene det forhold at landet blir satt på krigsfot, det vi si at våre soldater blir mobilisert og avdelingene satt opp, fører til markerte endringer i samfunnsforholdene og betinger ekstrainsats på informasjonssiden. En rent praktisk sak er det at informasjonsleddene må sikres mannskaper og materiell til sin videre drift. Det er gjort. Ved en generell avtale med Forsvaret har vi til våre dagsaviser og kringkastingen fått avgitt de nødvendige mannskaper til dekke nøkkelposisjonene.»

Til langt ut på 1980-tallet ble det gjennomført årlige registreringer i redaksjonene av medarbeidere som skulle meldes til Fylkesmannen for fritak/utsatt frammøte ved mobilisering, og det pågikk sentrale øvelser for RPI-apparatet til utpå 1990-tallet. Regelverket for RPI er ikke opphevet, men heller ikke vedlikeholdt.

Langtidsplan for sivil beredskap

I forbindelse med det langsiktige arbeid for sivil beredskap på 1980-tallet kom også spørsmålet om dagspressens beredskap på dagsorden. I stortingsmelding nr 52 (1988-89) om «Langtidsplan for det sivile beredskap 1990-93», ble det tatt til orde for et eget «Dagpressens beredskapsutvalg», og som fikk i mandat å utarbeide en beredskapsplan for dagspressens materielle krise- og krigsbehov. Utgangspunktet for mandatet var den

overordnede målsettingen om at alle aviser i utgangspunktet skulle ha mulighet til å utkomme i en krise- og krigssituasjon. Utvalget startet arbeidet i 1990, og leverte sin rapport i NOU 1994:11 «Beredskap i dagspressen», der det blant annet heter:

«Med det store avisforbruket i Norge vil avisene være en sentral nyhets- og informasjonskanal i krise og/eller krig. Avisenes fordel som informasjonsformidler er at informasjonen er til stede etter at produktet er mottatt og kan kopieres, henges opp og drøftes i familien eller på arbeidsplassen. Særlig i situasjoner der man ønsker å påvirke publikums handlinger, vil slik tilstedeværende informasjon ha stor verdi for å øke den sivile beredskap og publikums overlevelsessevne og livskvalitet.» (side 38).

I utredningen ble dagspressens deltakelse i de statlige beredskapsordningene beskrevet slik:

«Dagspressen inngår i en rekke beredskapsordninger som skal bedre avisenes muligheter til fortsatt å komme ut i en sikkerhetspolitisk krise/krigssituasjon.

- Beredskapsordningene omfatter registrering i det regionale industriberedskapsregisteret, som skal sikre avisenes prioritet ved kjøp av rasjonerte råvarer, drivstoff, elektrisitet m. m.
- Utsettelse med frammøte ved mobilisering skal sikre at avisene fortsatt kan beholde sitt nøkkelpersonell etter at ordre til mobilisering er gitt.
- Registrering av behovet for tilleggsarbeidskraft tar sikte på å kompensere for tapet av medarbeidere som vil følge av en mobiliseringsordre.
- Ordningen med viktige prioriterte telefoner (VPT) skal sikre avisene fortsatt telefonforbindelse i tilfelle utkobling må skje som følge av stor trafikkbelastning på telenettet. De nevnte ordningene omfatter i dag formelt bare NALs medlemsaviser.»

I årene opp mot årtusenskiftet kom erkjennelsen av den nye digitale tid for alvor, også i medier og informasjonsberedskapen. Allerede i NOU 2000:14, som karakteristisk nok fikk tittelen «*Et sårbart samfunn*», inneholdt helt andre tanker, selv om det også her var elementer av fortsatt tro på telekommunikasjon (Avsnitt 16.2.1 om Generelle problemer og utfordringer», side 221:

«Aviser, radio og fjernsyn er som før langt de viktigste kanaler for rask informasjon. Men antallet kanaler øker kraftig. Internett er i løpet av få år blitt en stadig viktigere kanal for formidling av informasjon og nyheter. Mobiltelefoner og elektronisk post har gjort det enkelt for innbyggerne å kommunisere med hverandre og myndighetene. Tempoet og kravet til tilgjengelighet har økt. Sider på Internett kan oppdateres fortløpende med nyheter. Terskelen for utgivelse er redusert til et lite tastetrykk på en datamaskin. Journalister argumenterer med at befolkningen forlanger nyheter døgnet rundt, og presser på politikere og myndigheter for å få svar i små og store saker.

Mediene får tidlig kjennskap til ulykker, kriser og katastrofer. Tips fra ulike kilder, lytting på politiets samband og egne sjekkerutiner gjør at journalistene raskt er på åstedet. 1000-tipsene har ført til at publikum i flere tilfelle ringer pressen før de kontakter nødhjelpsnumrene. Det er opplyst fra hovedredningssentralene at de flere ganger er blitt varslet av pressen om ulykker og kriser.»

Utvalget foreslo at det departement som tillegges hovedansvar for statlig informasjon i krisesituasjoner, bør ta initiativ til drøftelser med mediene om hvordan man kan styrke deres muligheter for å fortsette sin virksomhet under mulige brudd i strømforsyning og datasystemer.

I Stortinget var det Justiskomiteen og Forsvarskomiteen i fellesskap som behandlet St.meld. nr. 17 (2001-2002) «*Samfunnssikkerhet. Veien til et mindre sårbart samfunn.*» Ved siden av å gi

tilslutning til hovedpunktene i meldingen, pekte komiteen også på mediens betydning, og særlig var komiteen opptatt av at informasjon skulle gis nært til brukerne, og på brukernes premisser:

«Et bærende prinsipp i informasjonspolitikken er at informasjonen skal utarbeides på borgernes eller brukernes premisser. Kunnskap om de som er berørt av en krise, om behov og ønsker, må derfor legges til grunn for hvilke tiltak og informasjonskanaler som tas i bruk. Ved større kriser som berører store deler av den norske befolkningen vil ofte media være en viktig støttespiller for viderefremming av informasjon. Avhengig av krisens art og omfang skal virksomheter ha planlagt for bruk av informasjonskanaler og viderefremmlere. Valg av informasjonskanal må også vurderes med hensyn til om informasjon skal ut før, under eller etter en krise.»

En informasjonskrise

Det er neppe noen gitt å spå om hvordan fremtidige kriser vil arte seg i det norske samfunn, men vår avhengighet av elektrisitet og elektronisk kommunikasjon er stadig økende – og med det øker også sårbarheten. Dette er godt illustrert i utredningen NOU 2015:13 «Digital sårbarhet – sikkert samfunn». Der er det også henvist til DSBs «Nasjonalt risikobilde 2014», et scenario om et hypotetisk cyberangrep på vår ekom-infrastruktur. Her omtales de samfunnsmessige konsekvensene, når angrepet har som virkning at telefoni og Internett faller ut over hele landet i fem døgn.

«Scenarioet beskriver enorme samfunnsmessige konsekvenser, også knyttet til styring og kriseledelse. Sentrale institusjoners evne til å utføre sine tiltenkte oppgaver vil bli vekket og informasjonsgrunnlaget mangelfullt. Sentraladministrasjonen, finansinstitusjoner og presse vil ikke kunne utføre sine ordinære oppgaver. Det samme gjelder beredskapsaktører med definerte krisehåndteringsoppgaver, som for eksempel Krisestøtteenheten, nødetatene, hovedredningssentralene med flere. I et slikt scenario må kommunikasjon mellom beredskapsaktørene på de ulike systemene skje via backup-systemer med svært begrenset kapasitet. Dette gjelder både VHF-radiosamband og håndholdte satellitt-telefoner. Som tidligere nevnt i kapittel 11 «Elektronisk kommunikasjon», er Forsvaret også til dels avhengig av det nasjonale sivile transportnettet for å nå sine sivile samarbeidspartnere. Mennesker i akutte nødsituasjoner får ikke kontakt med politi, ambulanse, legevakt og brannvesen via nødnumrene. Dette antas å gi en følelse av manglende kontroll over egen situasjon og svekket tillit til myndighetene. Bortfall av ekom vil også ha store konsekvenser for krisekommunikasjon. Viktige informasjonskanaler til publikum blir borte.»

Vi har allerede – ved flere anledninger de senere år – hatt følbare brudd i telekommunikasjonsnett lokalt og regionalt, og som har pågått i flere døgn. Det er ikke utenkelig at det i slike situasjoner kan bli bruk for både «gamle medier» og enkle løsninger, slik enkelte mediehus fremdeles har i beredskap. I all vår begeistring for elektroniske og digitale løsninger er det en fare for at vi glemmer det sivile samfunnets muligheter til å takle kriser ved hjelp av gammel teknologi, og særlig mulighetene for lokale løsninger i avgrensede lokale og regionale områder, der risikoen er størst for at slike situasjoner oppstår. Det er også grunn til å minne om betydningen av den informasjonsberedskap som ligger i nyhetsmediene store nettverk spredt over hele landet, og det de representerer i form av uavhengige og profesjonelle observatører og rapportører.

Våre organisasjoner gjentar vårt ønske om at det legges bedre til rette for at mediehus kan oppnå fritak for ansatte i nøkkelstillinger, for plikttjeneste både i forsvar, Heimevern og i Sivilforsvaret – slik det også tidligere har vært tilrettelagt for her i landet.

I denne forbindelse viser vi avslutningsvis også til følgende utsagn fra utvalget til utredning av statlige forsterkningsressurser, NOU 2013:5, side 71:

«Fritaksordningen er en ordning for totalforsvaret som skal ivareta den sivile beredskapen i samfunnskritiske virksomheter i tilfelle krise/krig. Nøkkelpersonell i disse virksomhetene må være disponert på sin arbeidsplass. Dette personellet skal derfor, med noen angitte unntak, ikke være disponert til Forsvaret eller i Statens beredskapsstyrke. Utvalget er av den oppfatning at ordningen ikke fungerer optimalt og etter intensjonen. Ved å se Fritaksordningen i et felles Totalforsvar – Sivilberedskaps perspektiv, bør det være mulig å finne forbedrede løsninger som bidrar til å disponere samfunnskritisk kompetanse ut fra en helhetlig beredskapsmessig vurdering.»

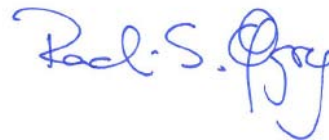
Utsagnet er ord i rette tid, særlig for de mindre mediehusene her i landet.

Oslo, 15. april 2016

Vennlig hilsen

Thomas Spence
leder Norsk Journalistlag

Randi Øgrey
adm.dir. Mediebedriftenes Landsforening

Rune Hetland
generalsekr. Landslaget for lokalaviser

Elin Floberghagen
adm. dir. Fagpressen i Norge

Kjersti Løken Stavrum
generalsekr. Norsk Presseforbund

Arne Jensen
generalsekr. Norsk Redaktørforening

Kopi til:

Jon Birger Berntsen, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Janne Sundby, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Storingsrepresentant Sveinung Rotevatn, Stortinget

Storingsrepresentant Bjørn Lødemel, Stortinget

Statssekretær Gjermund Hagesæter, Justisdepartementet